

kommer mig, at det er Hovedpunktet, og at vi vilde gjøre Uret i at gaae ind paa en Realitetsbehandling, netop fordi den ikke kan finde Sted uden at give hele Sagen en falsk Stilling. Jeg sigter til Bestemmelserne om Metropolitanstolen. Der har været reist Strid i det andet Thing om Metropolitanstolen og det Hensigtsmæssige i at opretholde den. Der foreligger nu i denne Samling et Lovforslag herom, der er indbragt i det andet Thing, men som endnu ikke er gjort særbdigt der og altsaa endnu ikke oversendt hertil. Da man nu sandsynligviis har havt en Følelse af, at dette Lovforslag ikke vil føre til det Maal, man sigter til, har man indirekte ført Lovforslaget her ind ved den Bestemmelse, at for Fremtiden skal der ved denne ene Skole ikke gives nogen Lærer fast Ansættelse. Det er det, som jeg troer Landstthinget af formelle Grunde ikke skal finde sig i, ligesom jeg ogsaa ganske vist vil sige med den ærede Minister, at det er Noget, Regjeringen ikke kan gaae ind paa. Regjeringen maa sige: Aabent Spil, aaben Kamp, men henyt ikke en Gagelov til deri at putte Noget ind, som man troer ellers ikke kan sættes igjennem, men som maaskee paa denne Maade kan gaae, fordi Gageloven vil blive anset som nødvendig. Det er en Fremgangsmaade, som jeg troer ogsaa Landstthinget bør modsætte sig.

Jeg skal dernæst omtale det andet Punkt, som den ærede Minister ogsaa berørte, men hvorved der fremkom et Par Betragtninger i den ærede Ministers Fremstilling, som jeg tilstaaer ikke forekom mig korrekte, og som jeg er bange for kunde skade Sagen. Det er med Hensyn til den Bestemmelse, som er optagen i Lovudkastet, som det nu foreligger, dets § 14 sidste Passus: „Afgangen til Rektorerne og Lærerposterne ved den lærde Skole skal ikke være indskrænket ved nogen Examen“. Den ærede Minister sagde, at denne Bestemmelse behøvedes jo ikke, da man havde Dispensationsretten, saa at man ad den Vej kunde befrie sig fra det Baand, Bestemmelsen vil hæve. Det er, mener jeg, en betænkelig Sag at henvise til Dispensationsretten, thi den er i det konstitutionelle Liv ikke vel anstreven; der skal Loven gjælde, og den personlige Dispensation skal saavidt muligt undgaaes. Der kunde vel ogsaa

opfastes Tvivl, om Dispensation her overhovedet kan anvendes. Dispensation er anvendt før Forsatningsforandringen i 1849, men siden den Tid er den ikke anvendt. Skulde den altsaa anvendes her, saa maatte man holde sig til den Paragraf i Grundloven, der siger, at Hans Majestæt er berettiget til at give saadanne Bevillinger og Undtagelser fra Lovene, som efter de hidtil gjældende Regler have været i Brug. Man maatte altsaa holde sig til Dispensationsretten, saaledes som den tidligere var brugt, men jeg vilde finde Anvendelsen af den betænkelig, og der er, som sagt, ikke givet Dispensation siden 1849. Men der er en anden Side, hvorfra Sagen kan tages. Det er ganske vist, at med Hensyn til Rektorer gjælder den Bestemmelse, at Ingen maa blive Rektor uden at have den historisk-philologiske Embedsexamen. Derved er Rektoratet forbeholdt Kandidater af en vis Dannelsesretning, den humanistiske. Jeg troer, det er rigtigt; men lad os antage, at det ikke er rigtigt, saa kan der dermed kun konkurrere en anden Hovedretning, den realistiske. Lad os da udvide Afgangens til dem, der have afslagt en tilstrækkelig Prøve i realistisk Retning. Dette gjælder altsaa med Hensyn til Rektoratet; med Hensyn til de andre Lærerposter derimod er der ikke en saadan eensidig Indskrænkning. Den nugjældende Bestemmelse er den, at til Overlærerposter ere de kvalificerede, der enten have taget historisk-philologisk Embedsexamen eller have taget polyteknisk Examen, altsaa en Examen i mathematisk-fysisk Retning, eller som have taget Magisterkonferencen i Mathematik og Fysik eller i Naturhistorie.

Altsaa Naturvidensskaberne og Mathematiken er der givet en lovlig Afgang, og, forsaavidt der ogsaa udenfor disse Fag skulde gives udmærkede Dydigheder, er der for dem aabnet en Vej, ikke ved Dispensation, men ved en udtrykkelig Lovbestemmelse, der findes i den Lov, der nu er forelagt til Revision, hvorefter nemlig $\frac{1}{4}$ af samtlige Overlærerposter kunne sættes uden Hensyn til nogen som helst Examen. Der behøves altsaa ingen Dispensation med Hensyn til Overlærere, men der er et vist Antal, under hvilket man kan staffe saadanne særdeles dygtige Mænd ind, som ikke have underkastet